

Lelapa

SABATHA THAPAMA

Bakeng sa Thuto ea Beke ena Bala:

Gen. 3:1–15, 2 Bakor.4:6, Luka 1:26–38, Matt. 1:18–24, Baef. 4:15, 1 Johanne3:18, Deuterenoma 6.

Temana ea Khopolo:

“Mora oa ka, mamela thuto ea ntatao, u se seke oa furalla taeo ea ’mao” (Liproverbia 1:8).

Re le batho, re lula re ithuta. Haele hantle, bophelo ka bo bona ke sekolo. “Ho qala lilemong tse tlase, batsepahalang Iseraeleng ba ne ba ikhathaletsa ho tsotella thuto ea bacha. Morena o ne a laetse ho tloha bongoaneng, bana ba rutoe ka molemo le boholo ba hae, haholo-holo joalokaha li bontšoa molaong oa hae, le historing ea Iseraele. Pina le thapelo le lithuto tse tsoang Mangolong li ne li tlameha ho monyoya ke likelello tse bulehileng. Bo ntate le bo ’m’e n’e ba tlameha ho rut aba na ba bona hore molao oa Molimo o senola semelo sa hae, le hore ha ba itokisetsa ho amohela metheo ea molao lipelong tsa bona, setšoantšo sa Molimo se ne se tempeloa likelellong le moeeng oa bona. Boholo ba lithuto bo ne bo etsoa ka molomo; empa bacha ba ne ba boetse ba ithuta ho bala lingoloa tsa Seheberu; ’me lirolo tsa Testamente ea Khale li ne phuthulloa hore ba ithute.”—Ellen G. White, *The Desire of Ages*, leq. 69.

Boholo ba histori ea motho, thuto e ne e etsahala ka lapeng haholo, haholo-holo lilemong tse tlase. Biblele e reng ka thuto ka lapeng, ’me ke metheo efe re ka inkelang eona bakeng sa rona, ho sa natsoe hore na maemo a malapa a rona ke afe?

**Ithute Thuto ea Beke ena ho lokisetsa Sabatha sa, 10 Mphalane.*

Lelapa La Pele

Ha rea fuoa leseli le batsi—ha ho letho, kannete—maqepheng a qalang a mangolo le bontšang mofuta oa thuto ea lelapa e neng e le teng maqalong a nalane ea batho, le ha re ka ba le bonnete ba hore e ne le ka lapeng moo thuto e neng e etsahalla kateng mehleng eo. “Leano la thuto le thakhotsoeng Edeneng khubu ea lona e ne e le lelapa. Adama e ne e le ‘mora oa Molimo’ (Luka 3:38), bana bana ba ne ba fumana lithuto ho tsoa ho ntate oa bona. Ha ho buuoana nnete, hona e n’ e le sekolo sa lelapa.”—Ellen G. White, *Education*, leq. 33. Leha re sa tsebe hantle se neng se rutoa, re ka ba le bonnete ba hore se ne se ikamahantse le meeka ea tlholeho, le hore, kamora sebe, leano la topollo.

Ke sefe seo litemana tse latelang li se rutang, hape ke hobaneng ha see se tlameha e ne e le karolo ea thuto eo Adama le Eva ba ileng ba e fetisetsa baneng ba bona? Genese 1–2, Gen. 3:1–15, 2 Bakor.4:6, Luka 10:27, Baga.3:11, Tsen.22:12.

“Leano la thuto le thakhotsoeng qalehong ea lefatše le ne le tlameha ho ba ’motlolo bakeng sa batho ka ho sa feleng. ’Motlolo oa sekolo o ileng oa thakholoa Edeneng, lehaeng la batsoali ba rona ba pele, metheo ea oona e ile ea thehoa teng.”—Ellen G. White, *Education*, leq. 20.

Thuto ea Bokreste ke boiklitaetso ba ho ruta malapa le litho lithuto, khumamelo, litaelo, setsoalle, boevangeli, le bosebeletsi. Lapeng ke moo o sebeletsang litho tsa lelapa ka lerato le litšepiso tsa Molimo. Ke moo Jesu A qalang ho hlalisoa baneng e le Morena, motsoalle le mopholosi oa bona, le moo Bibe le nkoang e le Lentsoe la Molimo. Lapeng ke moo u bontšang likamano tse ntle le ntate oa rona ea maholimong li leng ka teng.

Ho Genese 4:1–4, re na le Kaine le Abele ba tlisang likabelo tsa bona ho Morena. Re ka etsa qeto ea hore ba tlameha ba ne ba ithutile bohlokoa ba likabelo lithutong tsa ka lapeng malebana le leano la topollo. Ehlile, joalokaha pale e bontša, ha se kamehla thuto e ntle e tlisang litholoana tseo motho a li lebeletseng.

Ho sa natsoe maemo a lelapa, ke lintho life tseo u ka li etsang hore e be tikeloho eo ’nete e rutoang le ho pheloa teng?

Ngoana Jesu

Mangolo a re fa bohathananyana mabapi le bongoana ba Jesu. Boholo ba lemo tsena bo sala e le sephiri. Leha ho le joalo, re fuoe leseli ka limelo tsa batsoali ba hae ba lefatšeng, Maria le Josefa, 'me seo re ithutang sona ka bona se ka thusa ho re hlaloesetsa se itseng ka bongoana ba hae le thuto ea ha e sale ngoana.

Ke sefe seo litemana tse latelang li re rutang son aka Maria le Josefa, 'me ke joang li ka re fang leseli malebana le kamoo Jesu a ileng a rutoa kateng ke batsoali ba hae?

Luka 1:26–38

Luka 1:46–55

Matt. 1:18–24

Litemaneng tsena re ka bona hore Maria le Josefa e ne e le Bajuda ba tšepahalang, ba tsetselela ho phela ba ikamahantse le litaelo le melao ea Molimo. 'Me ehlile, ha Morena a tla ho bona a ba bolella se tla etsahala ka bona, ba ile ba etsa sohle seo ba neng ba se laetsoe ka botšephehi.

“Ngoana Jesu h’a ka a fumana thuto ka masinagogeng le likolong. 'M'ae e bile tichere ea hae ea pele ea motho. Ho tsoa molomong oa hae le lingoloeng tsa baporofeta, o ile a ithuta ka ntho tsa leholimo. Mantsoe ao a ileng aa bolella Iseraele hantle, joale o ile aa utla ho tsoa molomong oa 'm'ae. Nakong eo a phurusetang ho tloha bongoaneng a kena bocheng, h’a a ka a batlana le sekolo sa litichere. O ne asa hloke thuto e tsoang moo; hobane Molimo e ne e le tichere ea hae.”—Ellen G. White, *The Desire of Ages*, leq. 70.

Ha ho potang e ne e le litichere tse ntle tse tšepahalang ngoaneng, empa, joaloka ha pale ena ho Luka 2:41–50 e bontša, ho ne ho e na le se sengata seo ba sa se utloisiseng ka mora' bona, hobane Jesu o ne a e na le tsebo le bohlae tseo a neng a li rutoa ke Molimo feela.

Bala hape qotsulo ea Ellen G. White e kaholimo. Re arubetsa likelello tsa rona ka seo a se ngotseng moo mabapi le seo a ithutileng sona mangoleng a 'm'ae joang, mantsoe ao eena ka boeena a ileng aa buoa? See se re bolell'ang ka lerato la Molimo le makatsang? Rona, libopuo tse oeleng tse khenathetseng libe re tlameha ho arabela joang?

Ho Buisana

Ha e le hantle, thuto maemog ohle ke puisano. Tichere ke eena ea nang le tsebo, bohlahe, leseli, linnete, eng kapa eng, ho fetisetsa morutoaneng. Motho ea nang le tsebo e ngata o tlameha ho tseba ho e fetisetsa ho ba bang; ho seng joalo, tsebo eo e thusa kang, bonyane ha re ipapisitse le ho ruta? Leha ho le joalo, boemong bo bong, ho ba le tsebo e ntle ea ho ruta ha se ho tseba ho busana feela. Ntho'e 'ngoe e bohlokoa ketsong ena ke ho aha likamano. "Tichere ea sebele e ka fetisetsa barutoana ba eona mpho tse 'maloa tsa bohlokoa-hlokoa joaloka setsoalle sa hae. Ho joalo ho banna le basali, le hore na ke bacha le bana ba bakae, bao re ka ba utloisisang feela ha re ka ba fa kutloelo bohloko; 'me re lokela ho ba utloisisa hantle hore re ba tsoele molemo."—Ellen G. White, *Education*, leq. 212.

Ka mantsoe a mang, thuto e ntle e sebetsa maikutlong le mothong ka kakaretso. Tabeng ea lelapa e le sekolo, taba e bohlokoa-hlokoa. Likamano tse ntle li tlameha ho ahoa lipakeng tsa tichere le morutoana. Likamano li etsoa le ho ahoa ka ho buisana. Ha Bakreste ba sa buisane le Molimo, ka ho bala Lentsoe kapa thapelo, likamano tsa bona le Molimo lia tapa. Malapa a hloka tataiso e halalelang hore a hole mohaung le tsepong ea Kreste.

Bala litemana tse latelang. Ke sefe seo re ka ithutang sona ho tsona malebana le ho aha likamano tse matla ka malapeng? (kapa likamano life kapa li fe tseo re ka bang le tsona)? Lipes. 37:7–9; Lipro. 10:31, 32; Lipro. 27:17; Baef. 4:15; 1 Johanne3:18; Tite 3:1, 2; Jakobo 4:11.

Ho nka nako re jala peo e nepahetseng ea puisano hahona lokisetsa litho tsa lelapa likamano tsa motho ka mong le Kreste feela, empa ho tla thusa le ho matlafatsa likamano tsa motho le litho tsa lelapa. Ho tla bula likhorho tsa lipuisano tseo u tla thabela hore e be li teng hang hore bana ba filele lilemong tsa leshome le metso le ho ba batho ba baholo. Le haeba u sena bana, metheo e fumanoang litemaneng tsena e ka sebetsa mefuteng eohle ea likamano.

Nahana hape, ka hore na hobaneng ese feela seo re se buoang se bohlokoa, empa kamoo re se buoang. Ke sefe seo u ithutileng sona maemong ao tsela eo u buoang ntho kateng se ileng sa senya sohle sohle seo u se buileng, le ha seo u neng u se buile se ne se nepahetse?

Mosebetsi oa Batsoali

“Me lona bo ntat’a bana, le se ke la halefisa bana ba lona, le mpe le ba holise ka ho ba laea le ka ho ba rutela moreneng” (Baef. 6:4). “Mosali ea khabane ke mang ea tla mo fumana? Ke ea bohlokoa ho fetisa liperela hole.” (Lipro. 31:10, NKJV).

Batsoali ba na le boikarabello bo babatsehang. Ntate ke hlooho ea lelapa, 'me lelapa ke likonyaneng tsa kereke, sekolo, 'me motse o tla khola litla-morao. Bo ntate ba tlameha ho sebeletsa ho bontša tholoana tsa moea—“lerato, thabo, khotso, sebete, khauho, molemo, botšepahi, bonolo le boitšoaro” (Baga.5:22, 23). Bo 'm'e le bona, bana le boikarabello ba bohlokoa-hlokoa sechabeng. Ba na le tšusumetso e kholo ho betleng limelo tsa bana ba bona le mocheso oa lelapa. Bo ntate ba lokela ho etsa sohle se matleng a bona ho thusa bo'm'e thutong ea bana ba bona.

What can fathers and mothers learn from these texts? Eph. 5:22, 23, 25, 26; 1 Cor. 11:3; 2 Cor. 6:14; Rom. 13:13, 14; 2 Pet. 1:5–7; Phil. 4:8.

Batsoali ba Bakreste ba na le bokarabello ba boitšoaro bo botle hore ba fane ka mohlala oa 'motlolo oa Krete kamoo o hlalisoang ke Bibe. Likamano tsa lenyalo ke papiso ea likamano tsa Krete le kereke. Ha batsoali ba hana ho ba baetapele, kapa haeba ba etella-pele ka bokhopo, ba etsa setšontšo se fosahetseng sa Krete baneng ba bona le ho lefatše lohle. Molimo o laela batsoali bohle ba Bakreste ho ruta bana ba bona ka hantle (sheba Deut. 6:7). Batsoali ba na le boikarabello ba ho ruta bana ba bona ho rata Morena ka lipelo tsohle ta bona, boinehelo ba lerato bo feletseng le ho ikokobeletsa eena. Ho Deuterenoma 6:7, Bana ba Iseraele ba ne ba fuoe litaelo tse hlakileng malebana le ho ruta bana ba bona ka ntho tse kholo tseo Morena a li etselitseng bana ba hae. Leha ba ne ba e na le pale tse matla tseo ba ka li bolellang bana ba bona, le rona, ba phelang kamora sefapano sa Krete, re na le tse matla ho feta tseo re ka li phetang, ha ho joalo? Ka hona, pholiso kapa koetliso eo re tla e fumana ke ketsahalo e etsoang esale pele eo ka eona re tšollelang 'nete ea Molimo baneng ba rona, le ho ba lokisetša likamano tsa bona le Krete. Qetellong, leha ho le joalo, bohle re fuoe mpho e babatsehang ea boikhetlo. Khabareng, bana ba rona ba tla tlameha ho ikarabella kapela Molimo ha ba holile.

Le se Lebale

Pele bana ba Israele ba ka kena lefatšeng la pallo, Moshe o ile a buoa le bona hape, a pheta ntho tse ntle tse Molimo a ba fetisiseng hara tsona, a ba laea hore ba se lebale tseo Molimo a ba etselitseng tsona. Ka mokhoa o mong Deuterenoma e ne' le taba-tabelo le testamente ea Moshe. Leha e ngotsoe lilemo-lemo tse ngata tse fetileng, meetlong le maemong a fapaneng le a rona kajeno, metheo e fumanong moo e ntse e sebetsa le ho rona kajeno.

Bala Deuterenoma 6. Ke sefe seo re ka ithutang sona khaolong ee ka metheo ea Thuto ea Bokreste? Ke sefe se tlamhang ho ba khubu ea sohle seo re se rutang, eseng baneng ba rona feela, empa le ho bohle ba sa tsebeng ka Molimo le ketso tsa hae tse kholo tsa pholoso? Litemo tse fumanoang litemaneng tsee ke life?

Mesebetsi e babatsehantse ea Molimo hara bona e ne e le khubu ea seo ba neng ba lokela ho se ruta bana ba bona. Hape, le kamoo temoso e neng e hlakile kateng ea hore ba se lebale seo Molimo a ba etselitseng sona. Ehlile, ebang batsoali ba ka bapala karolo ea pele e kholo ea ho keneyeletsa lithuto tsa Bibe le maphelong a bana ba bona, le bona ba tla ba le boikarabello bo lekaneng ba ho hlophisa le ho lokisa maphelo a bona ka tsela eo ba tla ba le tsebo le nako e lekaneng ea ho ba le bana ba bona.

“Tichere ea ngoana ea pele ke 'm'e. Nakong eo a sa ntseng a sa tsebe letho 'me a hola ka sekhahla, thuto ea hae e matsohong a hae.”—Ellen G. White, *Education*, leq. 275. Ena ke nako ea bohlokoa eo batsoali ba sebeletsang bana ba bona ka lerato le litšepiso tsa Molimo. Ho behella nako e ikhethileng ka thoko bakeng sa ho ruta bohlale le litšepiso tsa Molimo ka bo uena baneng ba hau ho tla fetola lelapa la hau le melokong e tlang.

Bala temana ena: “U tlo li rute bana ba hau, 'me u bue ka tsona, ha u lutse tlang ea hau, le ha o le tseleng u tsamaea, leha u ea robala leha u tsoha” (Deut. 6:7). Taba e boleloang moo ke efe, 'me e lokela ho re bolell'ang mabapi le kamoo ho leng bohlokoa kateng hore re lule re bolokile bonnete ba hore Molimo o teng, eseng feela baneng ba rona, empa le ho rona?

Tsepamisa Maikutlo:

Bala Ellen G. White, "Preparation," maq. 275–282 ho *Education*; "Cooperation," maq. 283–286 ho *Education*; "Discipline," maq. 287–297 ho *Education*. "Boikarabello ba ho koetlisa ngoana ha a le lilemong tse tlase e lutse holima bo 'm'e le bo ntate, batsoaling bana ka bobeli, tlhokeho ea boithopho bo hlokolosi e lutse e kokota. Pele ba ka jara boikarabello bona ba ho ba 'm'e le ntate, banna le basali ba lokela ho tloaelana le melao ea kholo nameng . . . ; ba tlameha hore ba be ba utloisise melao ea kholo ea kelello le koetliso ea boitšoaro."—Ellen G. White, *Education*, leq. 276. "Tšebelisoano 'moho e tlameha ho qala ka 'm'e le ntate, ka lapeng. Ba na le boikarabello bo kopanetsoeng koetlisong ea bana ba bona, 'me ba lokela ho lula ba sebeletsa ho sebetsa 'moho. Ha ba inehle ho Molimo, ba kope thuso ho eena hore ba tsehetsane. Ha ba inehle ho Molimo, ba kope matla hore ba tsehetsane. . . . batsoali ba fanang ka thupello ena hangata ha ba fumanoe hara ba nyatsang tichere. Ba utloisisa hore toka le litaba-tabelo tsa ngoana oa bona li ba qosa hore, ka hohle kamoo ba ka khonang, ba hlomphe le ho phahamisa ea nkang karolo ea boikarabello bona."—Ellen G. White, *Education*, leq. 283.

Lipotso tsa Lipuisano:

1. Hore na re le bana kapa ha re na bona, bohle ho na le moo e phelang teng, 'me bohle re kopa-kopana le ba bang. Kes sefe seo u ithutileng sona Thutong ea beke se ka u thusang ho ho kopa-kopana le ba bang, kapa hona ho bba pakela, ebang ke moo u phelang teng kapa kae kae?
2. Re na le ho bona thuto e le ntho e ntle. (kannte ke mang ea ka bang khahlanong le thuto?) Empa na kamehla ho joalo? Mohlala oa moo thuto e senyehileng e tlišitseng ntho li sele e kaba ofe? Ke sefe seo re ka ithutang sona mehlalkeng eo e mebe se ka re thusang ho ntlafatsa thuto ea rona?
3. Jolokaha ho boletsoe thutong ea Laboraro, bohle re fuoe mpho e babatseheng ea boikhetlo. Ho se hokae, ha bana e ba batho ba baholo, ba tla iketsetsa khetho tsa bona ka Molimo oo ba rutiloeng ka oona ho tloha ba sa le banyenyane. Ke hobaneng ha batsoali, kapa mang le mang ea holisang ngoana a tlameha ho lula a behile 'nete ee ea bohlokoa ka kelellong ea hae?